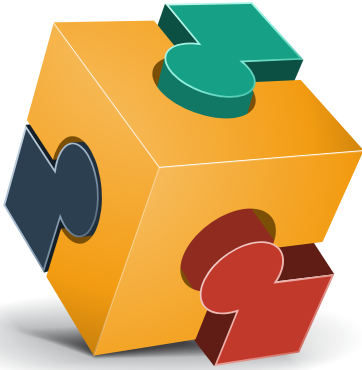

güvenlik ve sağlık işaretleri

GÜVENLİK VE SAĞLIK İŞARETLERİ

2

- Güvenlik İşaretleri Kullanımında Dikkat Edilecek Hususlar Nelerdir
- Kullanılacak İşaret Levhaları
- Boru ve Kaplar Üzerindeki İşaretler ile İlgili Asgari Gereklere Nelerdir?
- Engeller, Tehlikeli Yerler ve Trafik Yollarını Belirlemek İçin Kullanılan İşaretler ile İlgili Asgari Gereklere
- Diğer İşaretler
- Örnek Uygulama
- KAYNAKLAR

KONUVA ÖZGÜ KAVRAMLAR

Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği'ne göre :

Acil çıkış ve ilkyardım işaretleri: Acil çıkış yolları, ilkyardım veya kurtarma ile ilgili bilgi veren işaretleri,

Bilgilendirme işareti: Yasak işareti, uyarı işareti, emredici işaret, acil çıkış ve ilkyardım işaretleri dışında bilgi veren diğer işaretleri

El işareti: Çalışanlar için tehlike oluşturabilecek manevra yapan operatörleri

Yönlendirmek üzere ellerin ve/veya kolların önceden anlamları belirlenmiş hareket ve/veya pozisyonlarını,

Emredici işaret: Uyulması zorunlu bir davranış belirleyen işareti,

Güvenlik rengi: Güvenlik açısından özel bir anlam yüklenen rengi,

KONUVA ÖZGÜ KAVRAMLAR

İşıklı işaret: Saydam veya yarı saydam malzemeden yapılmış, içeriden veya arkadan aydınlatılarak işıklı bir yüzey görünümü verilmiş işaret düzeneğini,

İşaret levhası: Geometrik bir Şekil, renkler ve bir sembol veya piktogramın kombinasyonu ile özel bilgi ileten ve yeterli aydınlatma ile görülebilir hale getirilmiş levhayı,

İşaretçi: İşareti veren kişiyi,

Operatör: İşareti izleyerek araç ve gereci kullanan kişiyi,

Sembol veya piktogram: Bir durumu tanımlayan veya özel bir davranışa sevk eden ve bir işaret levhası veya ışıklandırılmış yüzey üzerinde kullanılan Őekli,

KONUVA ÖZGÜ KAVRAMLAR

Sağlık ve güvenlik işaretleri: Özel bir nesne, faaliyet veya durumu işaret eden levha, renk, sesli veya işıklı sinyal, sözlü iletişim ya da el-kol işareti yoluyla iş sağlığı ve güvenliği hakkında bilgi ya da talimat veren veya tehlikelere karşı uyaran işaretleri,

Sesli sinyal: İnsan sesi ya da yapay insan sesi kullanmaksızın, özel amaçla yapılmış bir düzenekten çıkan ve yayılan kodlanmış ses sinyalini

Uyarı işareti: Bir tehlike kaynağı veya tehlike hakkında uyarıda bulunan işareti

Yasak işareti: Tehlikeye neden olabilecek veya tehlikeye maruz bırakabilecek bir davranışı yasaklayan işareti,

GÜVENLİK VE SAĞLIK İŞARETLERİ

İş yerinde bulunması gereken sağlık ve güvenlik işaretleri “Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği”nin ek-2 ve sonrasındaki tüm eklelerde belirtilen özel koşullara uygun olarak hazırlanması gerekmektedir.

İşaret Çeşitleri:

Sabit ve Kalıcı İşaretler: Yasaklamalar, uyarılar ve yapılması zorunlu işler ile acil çıkış yollarının ve ilk yardım bölümlerinin yerlerinin belirtilmesi ve tanınması için kullanılan işaretler,

Sabit ve Kalıcı İşaret Kullanılan Yerlere Örnekler:

Konteynır ve borular,

Engellere çarpma veya düşme riski olan yerler,

Trafik yolları,

İŞARET ÇEŞİTLERİ

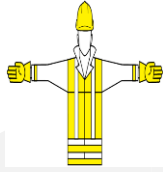
7

Geçici İşaretler:

Gerekli önlemlerin alınması için ilgili kişinin çağrılmasında kullanılan işaretler,

Çalışanların acil tahliyesi için ışıklı işaretler, sesli sinyaller,

Tehlikeye yol açabilecek ya da tehlikeli manevralar yapan kimseleri yönlendirilmesinde kullanılan işaretler,

Başlama komutu

Düşey Mesafe

Kes
Acil dur

Güvenlik rengi kullanılan tüm işaretlere uygulanır :

8

RENK	ANLAMI	KULLANIMI	ŞEKİL
Kırmızı	Yasak Tehlike Alarmı Yangınla Mücadele	Tehlikeli Hareket Dur, Kapat, Tahliye Ekipman yeri gösterimi	
Sarı	Uyarı	Dikkatli ol, önlem al, kontrol et	
Mavi	Zorunludur	Kişisel koruyucu donanım kullanımı, özel bir davranış	
Yeşil	Güvenlidir, Acil Çıkış, İlk Yardım İşareti	Sağlık işaretleri Güvenlik işaretleri Kaçış – Çıkış yolları	

Güvenlik İşaretleri Kullanımında Dikkat Edilecek Hususlar Nelerdir

- Karıştırılma ihtimali olunan işaretleri ve çok sayıdaki işaretler birbirine çok yakın bir şekilde yerleştirilmemelidir,
- Işıklı bir işaret diğer bir ışıklı işaretin yakınına konulmamalıdır,
- Birden fazla sesli sinyalin aynı anda kullanılmasına dikkat edilmelidir,
- Ortam gürültüsünün fazla olduğu yerlerde sesli sinyal kullanılmamalıdır,
- İşaretlerin ya da sinyal aygıtlarının bakım ve onarımlarının yapılması ve doğru çalışmasına özen gösterilmelidir,
- Tehlikenin büyüklüğüne göre işaret ve sinyal aygıtlarının sayısı ve yerleştirileceği yerler belirlenmelidir,
- Elektrikle çalışan işaretlerin enerji kesilmesi durumunda enerji kaynağı ile derhal çalışması sağlanmalıdır,
- Tehlikeli madde ya da preparat depolanan alanlarda etiket kullanımı ve güvenlik önle ikaz işaretleri bulundurulmalıdır,

Kullanılacak İşaret Levhaları

Yasaklayıcı İşaretler : Daire biçiminde, beyaz zemin üzerinde siyah piktogram, kırmızı çerçeve ve diyagonal çizgi (Kırmızı kısımlar işaret alanının en az %35'ini kapsayacaktır)

Sigara İçilmez

Suyla söndürmek yasaktır

İş makinası giremez

Sigara içmek ve açık alev kullanmak yasaktır

İçilmez

Yetkisiz kimse giremez

Yaya giremez

Kullanılacak İşaret Levhaları

Uyarı işaretler : Üçgen biçiminde, sarı zemin üzerinde siyah piktogram, siyah çerçeve (Sarı kısımlar işaret alanının en az %50'ini kapsayacaktır)

Parlayıcı madde

Kuvvetli manyetik alan

Biyolojik risk

Patlayıcı madde

Engel

Düşük sıcaklık

İyonlaştırıcı olmayan madde

Düşme Tehlikesi

Zararlı veya tahriş edici madde

1. 11

Kullanılacak İşaret Levhaları

Uyarı işaretler : Üçgen biçiminde, sarı zemin üzerinde siyah piktogram, siyah çerçeve (Sarı kısımlar işaret alanının en az %50'ini kapsayacaktır)

Lazer ışını

Aşındırıcı madde

İş makinası

Oksitleyici madde

Radyoaktif madde

Elektrik tehlikesi

Zehirli (toksik) madde

Asılı yük

Tehlike

Kullanılacak İşaret Levhaları

Emredici İşaretler : Daire biçiminde, mavi zemin üzerinde beyaz piktoqram, (mavi kısımlar işaret alanının en az %50'ini kapsayacaktır)

Emniyet kemeri kullan

Kulak koruyucusu kullan

Yüz siperi kullan

Maske kullan

Baret tak

Eldiven giy

Koruyucu elbise giy

İş ayakkabısı giy

Yaya yolunu kullan

1. 13

Kullanılacak İşaret Levhaları

Acil çıkış ve ilkyardım işaretleri : Dikdörtgen veya kare biçiminde, yeşil zemin üzerinde beyaz piktoqram, (yeşil kısımlar işaret alanının en az %50'ini kapsayacaktır)

Acil çıkış ve kaçış yolu

Yönler

ilkyardım

Sedye

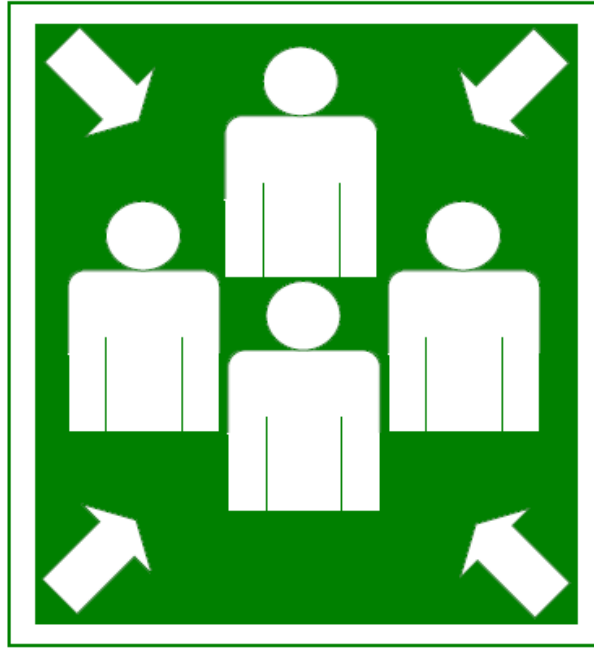

Güvenlik duşu

Göz duşu

Toplanma Alanı

Borulardaki Renkler

	YANGIN
	SU
	BASINÇLI HAVA
	BUHAR – HAVA
	ASİT-ALKALİ
	YAĞLAR
	GAZ
	AKARYAKIT
	DİĞER

Kullanılacak İşaret Levhaları

Yangınla Mücadele İşaretleri : Dikdörtgen veya kare biçiminde, kırmızı zemin üzerinde beyaz piktogram, (kırmızı kısımlar işaret alanının en az %50'ini kapsayacaktır)

Yönlere

Yangın hortumu

Yangın merdiveni

Yangın söndürme
cihazı

Acil Yangın Telefonu

Boru ve Kaplar Üzerindeki İşaretler ile İlgili Asgari Gereklere Nelerdir?

- Karışıklık ihtimali olunan işaretleri ve çok sayıda işaretler birbirine çok yakın bir şekilde yerleştirilmemelidir,
- Işıklı bir işaret diğer bir ışıklı işaretin yakınına konulmamalıdır,
- Birden fazla sesli sinyalin aynı anda kullanılmamasına dikkat edilmelidir,
- Ortam gürültüsünün fazla olduğu yerlerde sesli sinyal kullanılmamalıdır,
- İşaretlerin ya da sinyal aygıtlarının bakım ve onarımlarının yapılması ve doğru çalışmasına özen gösterilmelidir,
- Tehlikenin büyüklüğüne göre işaret ve sinyal aygıtlarının sayısı ve yerleştirileceği yerler belirlenmelidir,
- Elektrikle çalışan işaretlerin enerji kesilmesi durumunda enerji kaynağı ile derhal çalışması sağlanmalıdır,
- Tehlikeli madde ya da preparat depolanan alanlarda etiket kullanımı ve güvenlik önlemleri işaretleri bulundurulmalıdır,

Engeller, Tehlikeli Yerler ve Trafik Yollarını Belirlemek İçin Kullanılan İşaretler İle İlgili Asgari Gereklr

Engeller ve Tehlikeli Yerlerde Kullanılan İşaretler

Engellere çarpma, düşme ya da nesnelerin düşme tehlikesinin bulunduğu yerler de kullanılır.

Sarı-siyah ya da kırmızı-beyaz şeritler 45 derece açıyla, aynı büyüklükte boyanır.

Engeller, Tehlikeli Yerler ve Trafik Yollarını Belirlemek İçin Kullanılan İşaretler İle İlgili Asgari Gereklr

Trafik Yollarının İşaretlenmesi

Çalışma yerleri ve ekipmanlar, araç trafiğine açık yollar açıkça seçilecek bir şekilde sarı ya da beyaz renkli sürekli şeritler halinde belirtilir.

Diğer İşaretler

21

Işıkli İşaretler İçin Asgari Kurallar

- Bir aygıt hem sürekli hem de aralıklı işaretler gönderiyorsa, aralıklı gönderilen işaret sürekli
- işaretin belirttiğinden daha fazla tehlikeli bir durum olduğunu ifade eder.

Diğer İşaretler

22

Sesli Sinyaller İçin Asgari Kurallar

- Ortam gürültüsünden yüksek olmalıdır. Ortamdaki diğer sesli sinyaller ayırt edilebilir olmalıdır.
- Tahliye işaretleri sürekli sinyal şeklinde olmalıdır.

Diğer İşaretler

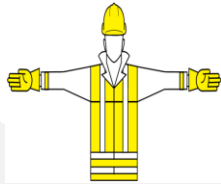
Sözlü Sinyaller İçin Asgari Kurallar

- Sözlü mesajlar mümkün olduğunca kısa, yalın ve açık olmalıdır.
- Başlat: bir işlem veya hareketi başlatmak için,
- Kes : acil olarak durdurmak için
- Yukarı : bir yükü yukarı kaldırmak için
- Dur, Tamam, Aşağı, İleri, Sağ, Sol, Geri, Çabuk ... şeklinde olabilir.

Diğer İşaretler

El İşaretleri İçin Asgari Kurallar

- Kesin ve anlaşılması kolay olacak şekilde olmalıdır.
- İki kol kullanılıyorsa bunlar simetrik hareketler olmalıdır.
- Operatör işaretçiyi kolaylıkla fark edebilmelidir.

Başlat

Dur

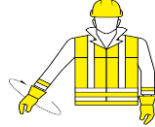
Tamam

Diğer İşaretler

El İşaretleri için Asgari Kurallar

Kaldır

İndir

Düşey Mesafe

İleri

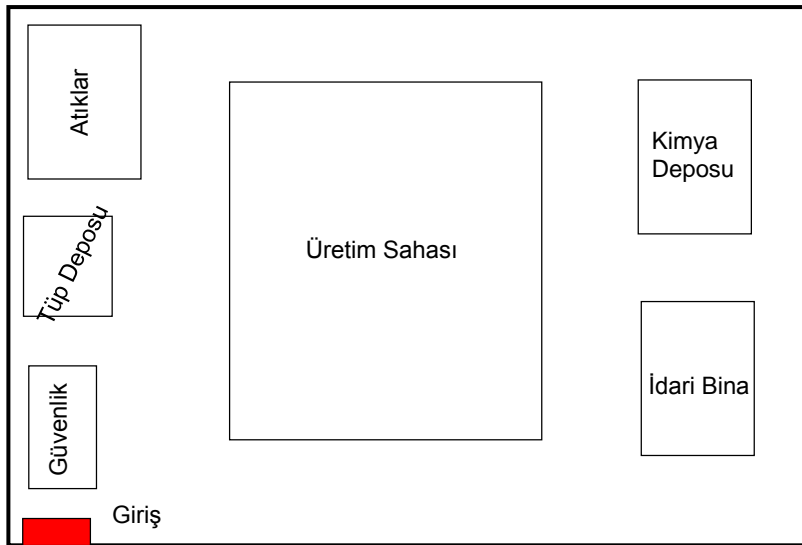

Geri

Kes

Örnek Uygulama:

İşletme Yerleşim Planı

KAYNAKLAR

27

- Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği, Ankara, 2013
- Prof. Dr. GEREK N, İş Sağlığı ve İş Güvenliği, Anadolu Üniversitesi
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İşçi Sağlığı Daire Başkanlığı, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği ile İlgili Genel Bilgiler, Ankara, 1993.
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İş Sağlığı ve Güvenliği Dergileri, Ankara, 2004
- İş Güvenliği Uzmanlığı Sertifika Eğitimi veren Eğitim kurumlarının Eğitim Notları
- Casgem Eğitim Notları

UZOM
Fırsatlar Sunar

28

Teşekkürler

Öğr. Gör. Cihan YAYLACI

İş Sağlığı ve Güvenliği

Güvenlik Ve Sağlık İşaretleri

75 Ünite 11